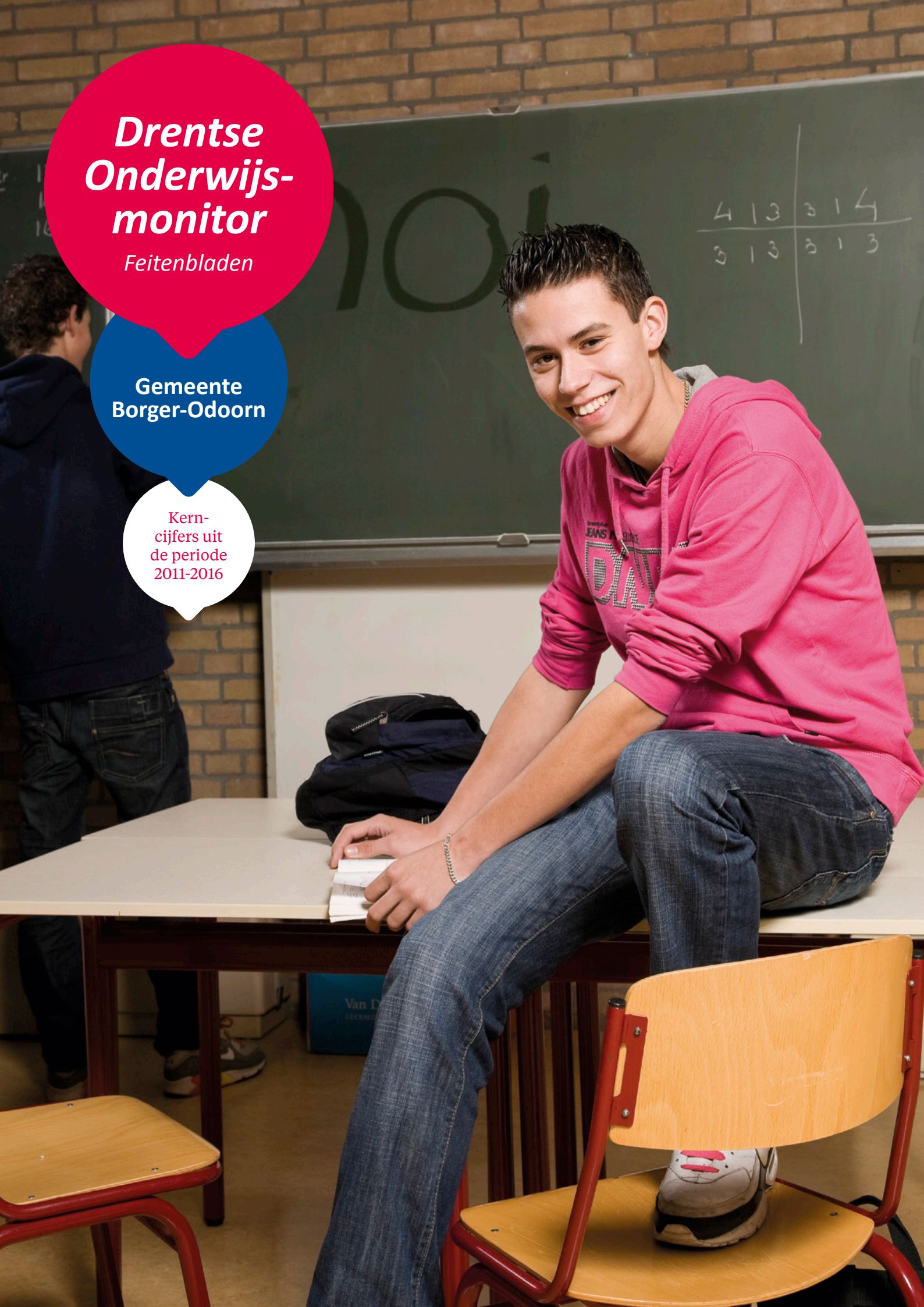

Drentse Onderwijs- monitor

Feitenbladen

Gemeente
Borger-Odoorn

Kern-
cijfers uit
de periode
2011-2016

Onlangs verscheen de 11de editie van de Drentse Onderwijsmonitor. Dit rapport brengt de onderwijspositie en -prestaties van Drentse leerlingen in beeld. Van basisschool tot en met de universiteit. Met de jaarlijkse rapportage kunnen trends en ontwikkelingen worden gesignaleerd voor de provincie als geheel en waar mogelijk de gemeenten in het bijzonder.

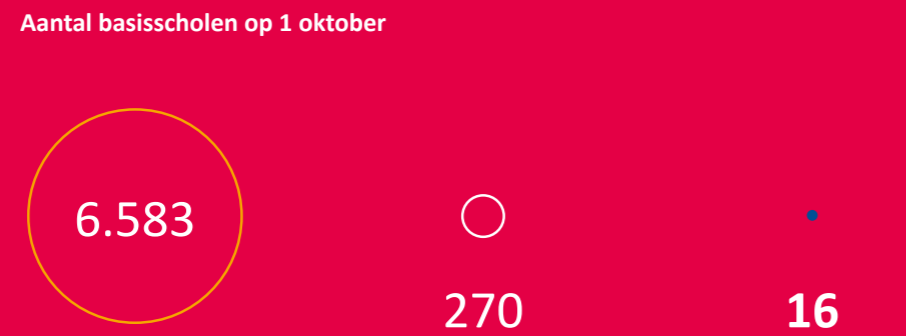
In dit aanvullend feitenboekje zijn cijfers voor het schooljaar 2015-2016 en voorgaande jaren voor elf Drentse gemeenten apart gebundeld. We zoomen daarmee in op ontwikkelingen van kinderen die in deze gemeente wonen en naar het primair of voortgezet onderwijs gaan. Deze extra uitgave wordt de gemeenten aangeboden door de Vereniging van Drentse Gemeenten en de Provincie Drenthe. Zij hopen dat de cijfers als onderlegger kunnen dienen bij besprekingen en initiatieven ten behoeve van goed onderwijs voor kinderen.

Leerlingen op de basisscholen in de gemeente Borger-Odoorn

De gemeente Borger-Odoorn heeft 16 basisscholen. Dat is één minder dan op de teldatum van het vorige schooljaar. Gemiddeld heeft een school in Borger-Odoorn 119 leerlingen. De gemiddelde schoolgrootte is hiermee lager dan gemiddeld in Drenthe (157) en Nederland (219).

Het leerlingenaantal in het basisonderwijs van de gemeente is sinds 2011/12 met 12% afgenomen. De daling in de hele provincie is gemiddeld genomen lager (-9%).

Prognoses van de Provincie Drenthe (maart 2015) voorspellen dat het leerlingenaantal in 2010 ongeveer 1.900 bedraagt. Dit is vrijwel geen verdere afname t.o.v. de oktobertellingen in 2015.

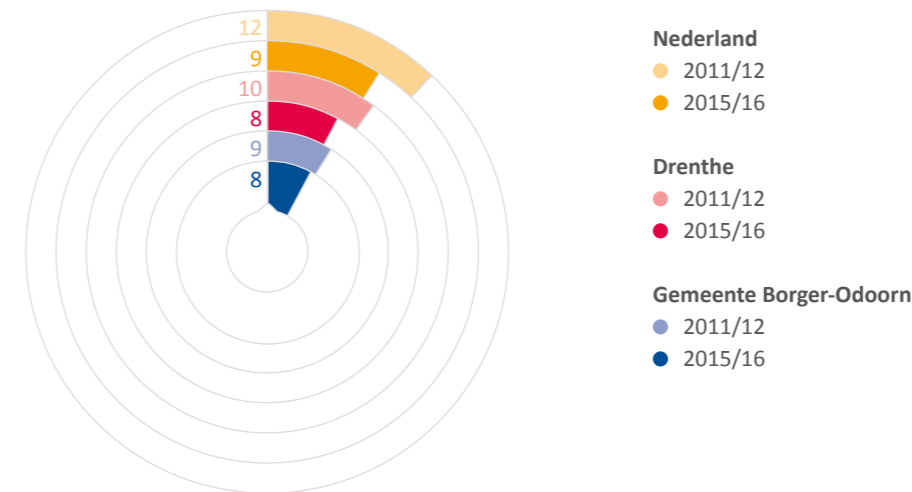
Bron: DUO, provincie Drenthe, 2015/2016. Nederland, Drenthe, Gemeente Borger-Odoorn

Onderwijsachterstanden: gewichtenleerlingen

Kinderen van laagopgeleide ouders hebben vaker leerachterstanden en krijgen lagere schooladviezen. Dit blijkt ook uit de Drentse Onderwijsmonitor 2016. Het opleidingsniveau van de ouders bepaalt het gewicht dat de school toekent aan een (achterstands)leerling. Ouders/voogden van zgn. gewichtenleerlingen hebben een lagere opleiding dan ouders van leerlingen zonder gewicht. Voor deze leerlingen krijgt de school extra geld. De gemeente Borger-Odoorn heeft een zelfde percentage gewichtenleerlingen als Drenthe in zijn geheel (8%). Het percentage neemt, in lijn met de landelijke trend, de laatste jaren af.

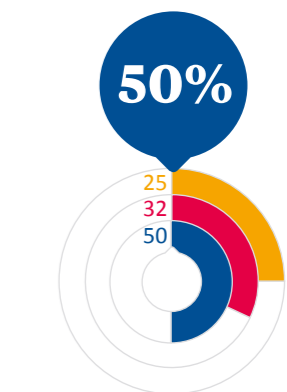
Een school krijgt ook extra geld per achterstandsleerling als de school in een impulsgebied is gevestigd. Een impulsgebied is een postcodegebied met veel huishoudens met een laag inkomen of een uitkering. Landelijk gezien ligt een kwart van de scholen in een impulsgebied. In Drenthe is dit percentage hoger, namelijk 32%. Borger-Odoorn wijkt daar in negatieve zin vanaf met 8 basisscholen in een impulsgebied (50%).

Percentage gewichtenleerlingen

Bron: DUO, 2016

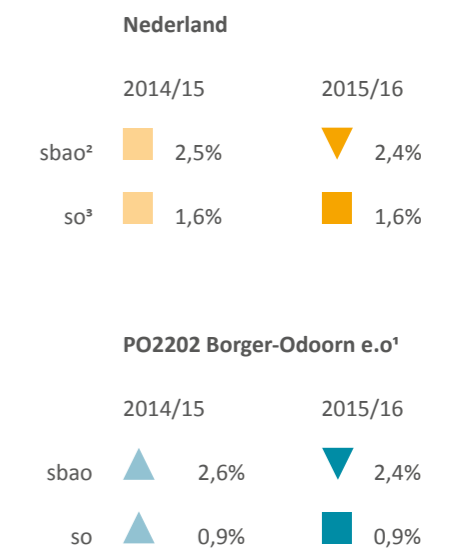
Percentage basisscholen in impulsgebied

Bron: DUO, 2016

Passend onderwijs

Met de invoering van de Wet passend onderwijs hebben scholen een zorgplicht gekregen. Dat betekent dat scholen ervoor verantwoordelijk zijn om elk kind een goede onderwijsplek te bieden. Om dat te kunnen doen, vormen reguliere en speciale scholen samen regionale samenwerkingsverbanden. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over de ondersteuning aan leerlingen en de bekostiging daarvan. De scholen in Drenthe behoren tot 5 samenwerkingsverbanden primair onderwijs. Het aandeel leerlingen in het speciaal onderwijs is in het samenwerkingsverband PO2202, waaronder ook Borger-Odoorn valt, 0,9% (landelijk 1,6%) en daarmee gelijk aan vorig jaar. Het aandeel in het speciaal basis onderwijs is iets lager dan vorig jaar, namelijk 2,4% (landelijk ook 2,4%). In de figuur hiernaast is aangegeven of het percentage hoger (▲), lager (▼) of gelijk (■) is aan dat van vorig jaar.

¹ Emmen, Borger-Odoorn

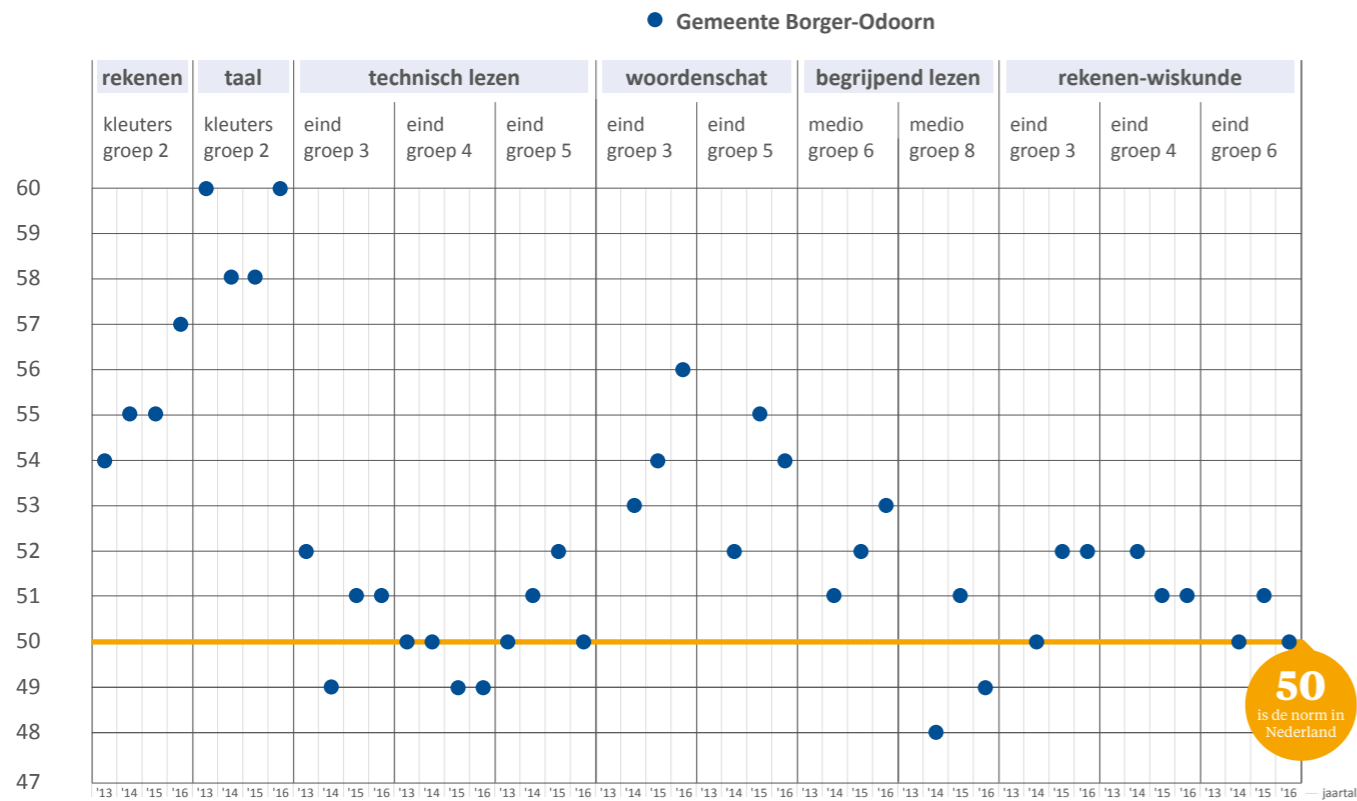
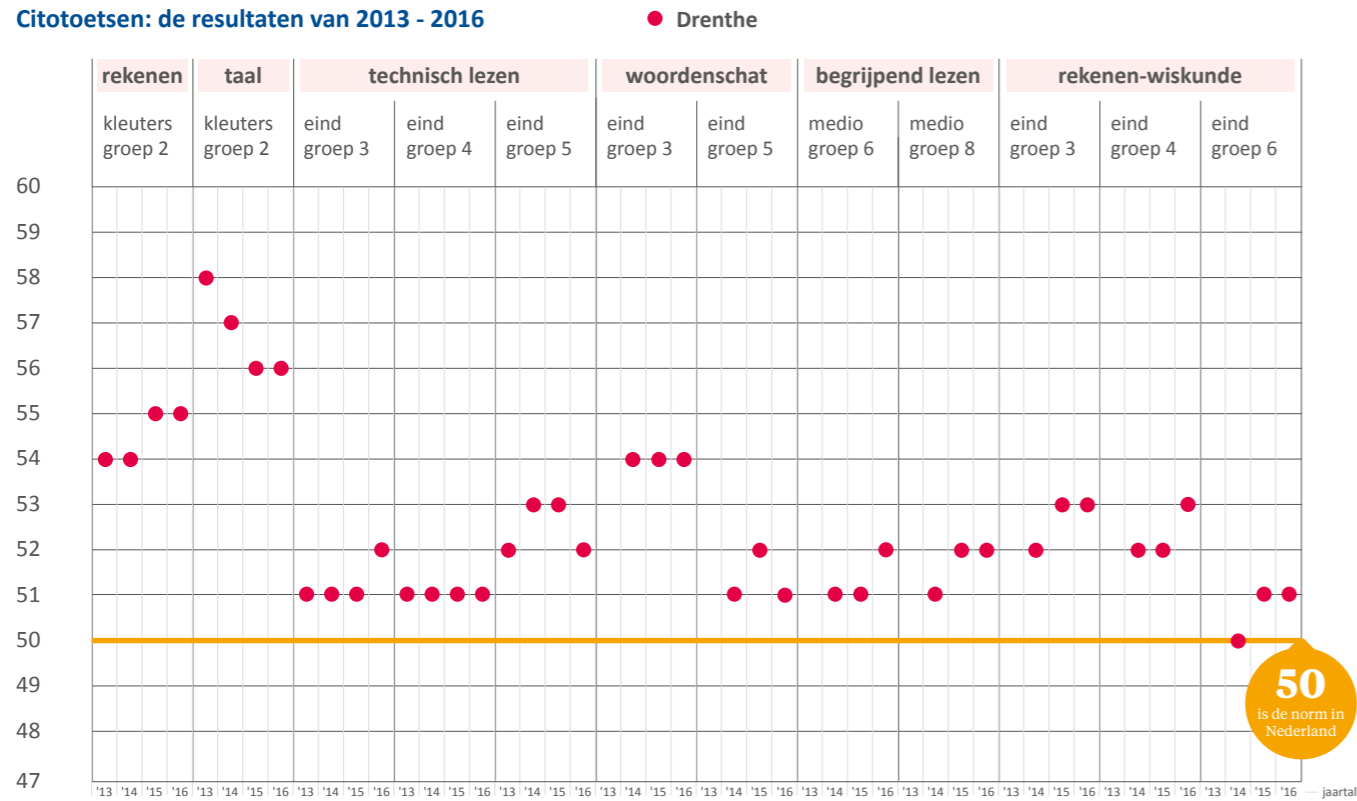
² speciaal basisonderwijs, ³ speciaal onderwijs

Bron: DUO/website Passend Onderwijs, 2016

Leerprestaties in het Drentse basisonderwijs

Vanaf het schooljaar 2007-2008 worden gegevens verzameld over leerprestaties in het basisonderwijs op het terrein van taal/lezen en rekenen/wiskunde. De gegevens worden geleverd door basisscholen waarvan het schoolbestuur hiervoor toestemming heeft gegeven. In Drenthe zijn in schooljaar 2015-16 35 schoolbesturen voor primair onderwijs. Het deelnamepercentage van basisscholen aan de Drentse Onderwijsmonitor nam toe van 49% in het eerste jaar tot 92% in 2015/16. De gemeente Borger-Odoorn heeft de laatste jaren een deelnamepercentage van 100%.

Citotoetsen: de resultaten van 2013 - 2016

Bron: basisscholen Drenthe, bewerking CED Toetsservice/CMO STAMM, 2013-2016

Welke conclusies kunnen we trekken uit de resultaten van de citotoetsen? Hieronder staat beschreven hoe leerlingen uit de gemeente het ervan af hebben gebracht.

Rekenprestaties
De scores zijn in 2016 voor groepen 3 en 4 boven de norm en voor groep 6 gelijk aan de norm. De scores in Borger-Odoorn zijn iets lager dan het Drentse gemiddelde.

Technisch lezen
Groep 3 heeft in 2016 een gemiddelde score die net boven de norm ligt. Groep 4 scoort net iets onder de norm en groep 5 scoort precies op de norm. Groep 5 scoort hiermee iets lager dan vorig jaar. De leesprestaties in groepen 3, 4 en 5 in Borger-Odoorn vallen iets lager uit dan gemiddeld in Drenthe.

Het schooladvies in groep 8
Sinds schooljaar 2014-15 is het advies van de basisschool leidend en wordt het advies op basis van de eindtoets als back-up gebruikt. Met het schooladvies kunnen leerlingen zich aanmelden bij het voortgezet onderwijs. **38% van de leerlingen in de gemeente Borger-Odoorn kreeg in 2016 een havo-advies of hoger. Dat is iets minder dan gemiddeld in Drenthe.**

Het schooladvies moet worden heroverwogen als het advies op basis van de eindtoets hoger uitvalt. De school kan dan het schooladvies herzien, maar bijstelling is niet verplicht. De ontwikkeling en het gedrag van een leerling spelen bijvoorbeeld ook een rol.

Bron: DUO, 2016, bewerking CMO STAMM

Begrijpend lezen
In groep 6 is de score op begrijpend lezen iets hoger dan in 2015 en boven de landelijke norm. In groep 8 is de score iets onder de norm, terwijl deze vorig jaar iets boven de norm was. Borger-Odoorn scoort in groep 6 iets hoger en in groep 8 lager dan het Drentse gemiddelde.

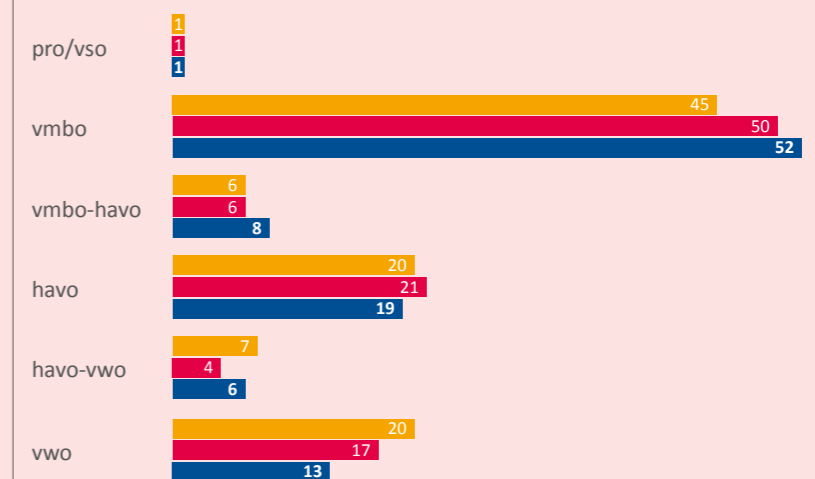
Woordenschat
De woordenschat van leerlingen uit BorgerOdoorn is evenals eerdere jaren ruim boven de norm. Groep 3 heeft zich daarbij ook ten opzichte van vorig jaar nog verbeterd. De scores liggen in beide groep boven het Drentse niveau.

Rekenen en taal voor kleuters
Kleuters in Borger-Odoorn scoren, net als vorig jaar, ruim boven de gestelde norm. Dat geldt zowel voor

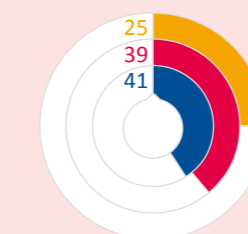
taal als rekenen. In vergelijking met 2015 is de score zelfs nog verbeterd, ze liggen daarbij ook boven het Drentse gemiddelde.

Vergeleken met de provinciale uitslagen, doen leerlingen van Borger-Odoorn het op iets minder dan de helft van de onderdelen beter. De scores voor technisch lezen in groep 4 en begrijpend lezen in groep 8 zijn onder de landelijke norm.

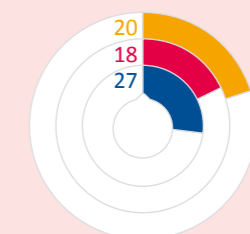
Schooladviezen 2016 (vóór de eindtoets)

% eindtoets hoger dan schooladvies

% herziene adviezen (bij toetsuitslag hoger dan schooladvies)

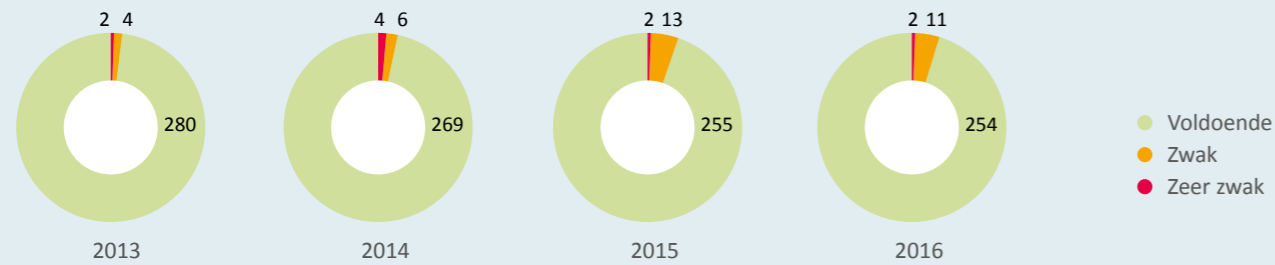
● Nederland
● Drenthe
● Gemeente Borger-Odoorn

Kwaliteit van het onderwijs: de toezichtarrangementen

Op basis van kwaliteitsnormen bepaalt de Inspectie van het Onderwijs welke scholen een aangepast toezicht krijgen. De situatie in Drenthe vanaf 1 september 2013:

Aantal zwakke en zeer zwakke scholen

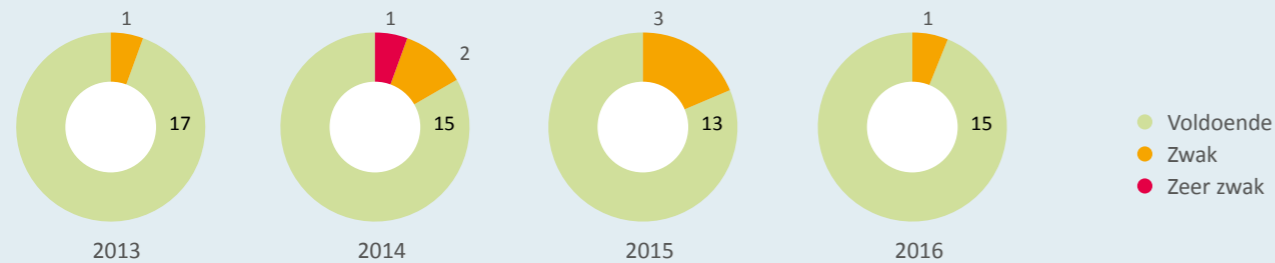
Drenthe

Eind 2016 is er binnen de gemeente Borger-Odoorn één school met het predicaat 'zwak'. Vorig jaar waren er nog drie zwakke scholen. Bij (zeer) zwakke scholen zijn de eindopbrengsten en het onderwijsleerproces op cruciale onderdelen onvoldoende.

In 2009 waren er 38 (zeer) zwakke scholen. Het Kwaliteitsakkoord Basisonderwijs Drenthe 2010-2011 vermeldt de afspraak om de onderwijskwaliteit te verbeteren en het aantal (zeer) zwakke scholen te verminderen. Het streven om in 2014 geen (zeer) zwakke scholen meer te hebben is niet gehaald. Na jaren van afname, was er vanaf 2014 weer een toename, die in 2016 weer wat is afgezwakt.

Gemeente Borger-Odoorn

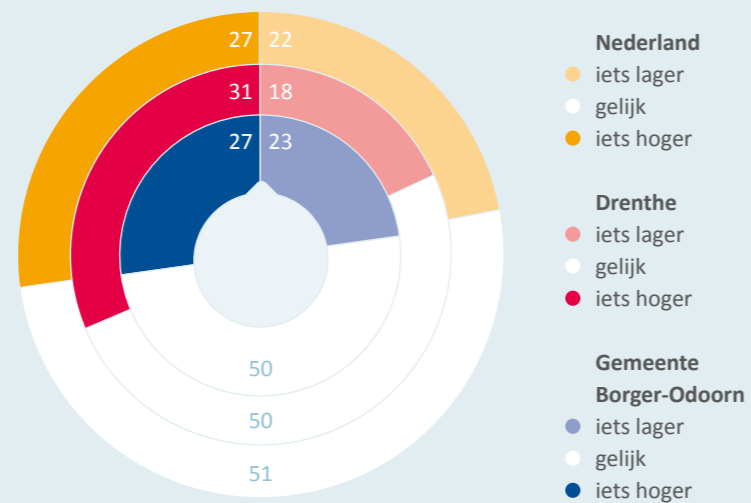

Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2013-2016

Schooladvies basisschool en het niveau in het derde leerjaar van het voortgezet onderwijs

De helft van de Drentse leerlingen doet in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs (v.o.) een opleiding op het niveau van het schooladvies. Bij 18% was het advies lager dan het niveau in leerjaar 3 (opstroom t.o.v. het advies) en bij 31% was het advies hoger dan het niveau in leerjaar 3 (afstroom t.o.v. het advies). 50% van de leerlingen uit Borger-Odoorn volgt in leerjaar 3 van het v.o. het niveau van het advies. Vergeleken met het provinciale gemiddelde zijn kinderen uit Borger-Odoorn in leerjaar 3 minder vaak afgestroomd en vaker opgestroomd ten opzichte van hun advies.

Schooladvies t.o.v. huidig onderwijsniveau

Bron: DUO, bewerking CMO STAMM, 2016

Leerlingen in het voortgezet onderwijs

Het aantal vo-leerlingen, woonachtig in de gemeente Borger-Odoorn is afgenomen met 7% ten opzichte van vorig jaar (van 1.615 naar 1.504). Drenthe als geheel noteert een kleine afname van enkele tienden van procenten. Het aantal leerlingen nam af van 31.193 in 2014/15 naar 31.097 in 2015/16.

Aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs, met als woongemeente Borger-Odoorn

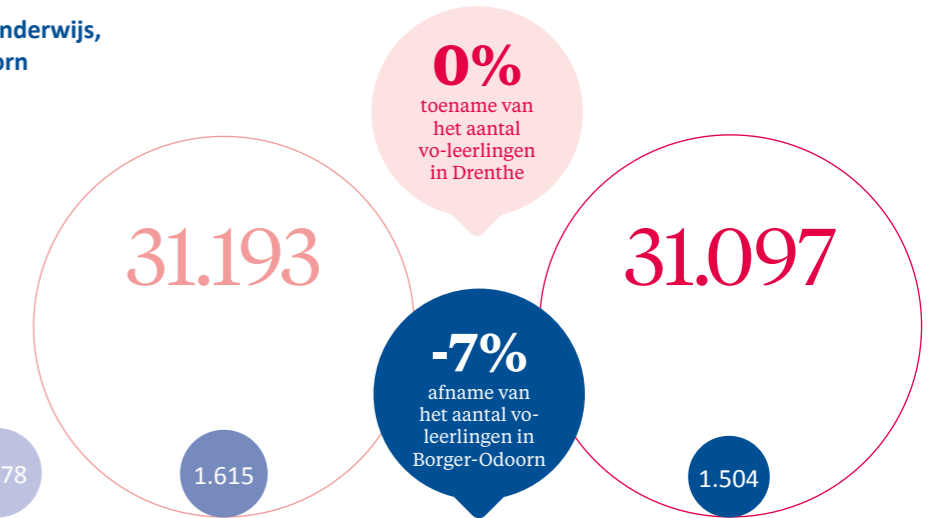
Gemeente Borger-Odoorn

- 2015/16
- 2014/15
- 2013/14
- 2012/13

Drenthe

- 2015/16
- 2014/15

Bron: DUO, 2016

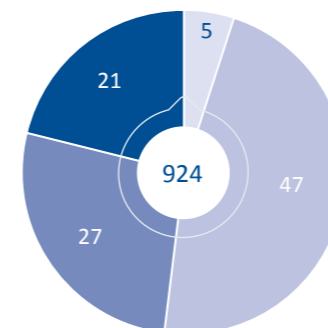
Onderwijssoort in het voortgezet onderwijs

Voor Borger-Odoorn geldt dat 47% van de jongeren in de **bovenbouw** van het voortgezet onderwijs een vmbo opleiding volgt. Zevenentwintig procent volgt in de bovenbouw havo en 21% vwo.

Onderwijssoort vanaf het derde leerjaar, voor jongeren uit de gemeente Borger-Odoorn

Gemeente Borger-Odoorn

- praktijkonderwijs
- vmbo
- havo
- vwo

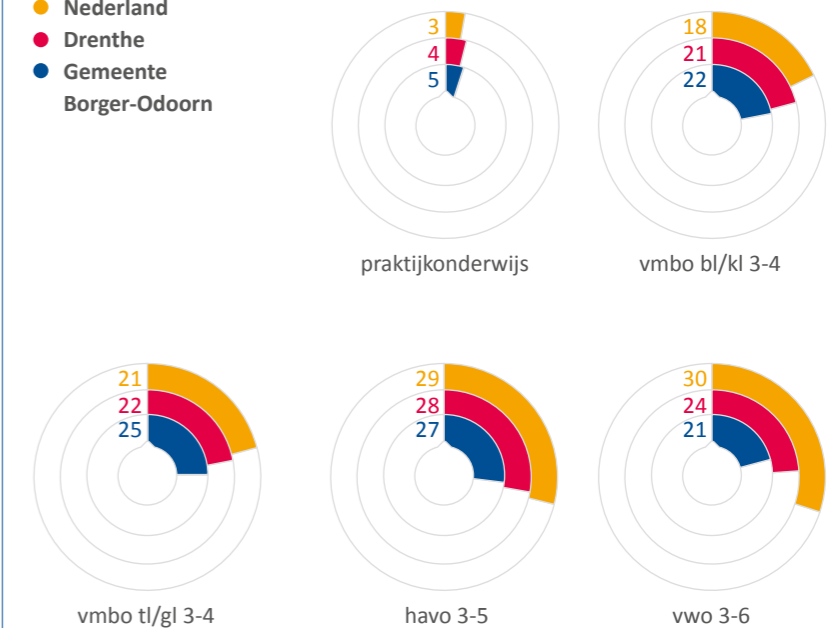

Bron: DUO, 2016

Een vergelijking met Drenthe en Nederland: Het onderwijsniveau van leerlingen uit Borger-Odoorn is iets lager dan gemiddeld genomen in de provincie. Vergeleken met de landelijke cijfers is met name de vwo deelname lager.

Aandeel leerlingen in de bovenbouw (vanaf leerjaar 3), naar onderwijssoort en woongebied voor schooljaar 2015/16

- Nederland
- Drenthe
- Gemeente Borger-Odoorn

Bron: DUO, 2016

Pluspunt, aandachtspunt of verbeterpunt?

Hieronder staan alle gemonitorde onderwijsitems samengevat in één figuur. De kleuren geven aan of de gemeente het beter of minder goed doet vergeleken met Drenthe en of er de afgelopen jaren sprake is van een verslechtering, verbetering of status quo.

De kleur geeft aan of het gaat om onderwerpen die:

- **Gekoesterd moeten worden (pluspunten)** 😊
- **In de gaten gehouden moeten worden (aandachtspunten)** 😐
- **Verbeterd moeten worden (verbeterpunten)** 😞

In de meeste gevallen zijn de cijfers van 2015-2016 vergeleken met die van vorig jaar. Waar aangegeven blikken we echter meer jaren terug.

De resultaten samengevat: hoe staat Borger-Odoorn ervoor?

Het rapport van de Drentse Onderwijsmonitor 2016 kunt u vinden op de websites van de betrokken organisaties.

Vereniging van Drentse Gemeenten
www.vdgdrenthe.nl

provincie Drenthe

Provincie Drenthe
www.drenthe.nl

CMO
STAMM

CMO STAMM
www.cmostamm.nl